

Turkki haluaa kaatopaikat kuntoon

Turkin kaatopaikoilla voi olla saumaa suomalaisosaamiselle: Turkki aikoo laittaa kaatopaikkansa kuntoon. Kierrätys on aloitettu pakkausjätteistä.

Lähes kolme messuhallillista täyttyi näytteilleasettajista kesäkuun alkupuolella Turkissa REW Istanbul -messuilla. Yli 300 näytteilleasettajan joukossa näkyvimmin olivat esillä pakkausjätteiden erottelu- ja käsittelylaitteistojen tarjoajat.

Turkki on aloittanut jätehuoltonsa kehittämisen juuri pakkausjätelainsäädännöstä kymmenisen vuotta sitten. Vuonna 2007 pakkausjättesektorin kerääjät ja kierrättäjät perustivat oman järjestön, Tüdamin. Järjestö arvioi, että Turkissa syntyvästä noin 28–30 miljoonasta yhdyskuntajätetonnista noin kuusi miljoonaa on pakkausjätettä.

”Tüdamiin järjestäytyneet yritykset keräävät tästä määrästä 2,5 miljoonaa tonnia”, sanoo Tüdamin hallituksen puheenjohtaja **Vedat Klic**.

Pakkausjäte on metallin ohella ainoa jätevirta, josta edes osa saadaan Turkissa kierrätykseen. Yhdyskuntajätteen kierrätysasteesta ei ole luotettavia tilastoja, mutta European Environmental Agency:n EEP:n tilastoissa vuodelta 2012 Turkin kierrätysaste on arvioitu vaatimattomaksi: vain yksi prosentti kierrätetään. Muu päättyy kaatopaikalle, sillä jätteenpolttolaitoksissa palaa toistaiseksi lähinnä vaarallinen jäte.

▲ Seuraavat REW Istanbul -messut pidetään 28.–30. huhtikuuta 2016.

Turkilla on paljon tehtävää myös kaatopaikkojen kuntoon saattamisessa: Turkissa on yhä valtavasti dumpppausalueita, joilla ei ole edes kunnollisia kaatopaikkarakenteita. Joidenkin arvioiden mukaan isoja dumpppausalueita on viitisenkymmentä, mutta pienempiä jopa kaksi tuhatta.

Vuonna 1993 kaatopaikkakaausat aiheuttivat eräällä kaatopaikalla lähellä Istanbulia räjähdysten, jossa kuoli 39 ihmistä.

Viime vuosina Turkki on satsannut modernin standardin mukaisen kaatopaikkojen perustamiseen. Niitä on maassa seitsemisenkymmentä. Parhaille rakennetaan myös kaasunkeräysjärjestelmät. Tarkoituksena on, että vuonna 2017 kunnollisia kaatopaikkoja olisi noin 120.

Turkki aikoo investoida lähes 10 miljardia euroa jätehuoltoonsa vuoteen 2023 mennessä, jolloin Turkki viettää satavuotisjuhlaansa. Valtaosa rahasta, 7,5 miljardia suuntautuu juuri kaatopaikkasektorille. Tämä avaa bisnesmahdollisuuksia eurooppalaisille yrityksille, jotka ovat jo rynnistämässä markkinoille. Suomalaisosaamisellekin saattaa olla kysyntää.

”Ympäristöhallinnon ensimmäinen tavoite on nyt saada Turkin kaatopaikat kuntoon. Moderneilla kaatopaikoilla esimerkiksi Istanbulissa, Ankarassa, Konyassa ja Bursassa kaatopaikkakaausat jo kerätään ja niistä tuotetaan sähköä. Näin on tarkoitus tehdä muillakin kaatopaikoilla”, Klic kertoo.

Pakkausjätehuolto yskii

Pakkausjätehuolto on joutunut käymään läpi kaikki uuden järjestelmän perustamiseen liittyvät lastentaudit. Lainsäädäntöä on jouduttu muuttamaan moneen otteeseen. Tuottajavastuujärjestelmässä on paljon vapaamatkustajia, eikä keräyksen kustannusten jako ole toteutunut tasapuolisesti. Turkkilainen keräys- ja kierrätyssektori on altis pakkausjätteistä maksettavien hintojen poukkoilulle.

Järjestelmää vaivaavat myös rekisteröimättömät keräysyritykset ja harmaan markkinan toimijat.

”Markkinat eivät toimi tasapuolisesti. Tänä vuonna pakkausjäte-yritykset ovat tehneet tappiota”, Tüdamin hallituksen varapuheenjohtaja **Ercan Yürkeli** valittaa.

Tämä kaikki on latistanut asukkaiden lajitteluintoa. Kerätyn pakkausjätteen joukossa on usein sekajätettä, mikä voi pilata koko erän.

Pakkausjätteestä valtaosa on keräyspaperia ja -kartonkia. Sille on Turkissa kysyntää, sillä paperitehtaat ovat kasvattaneet kapasiteettiaan.

Turkki tuo myös muovijätteitä. Alan yrityksistä moni esittäytyi REW Istanbulissa nyt ensimmäistä kertaa. Esimerkiksi Demoplast tuo pakkausjätettä Belgiasta ja Saksasta ja valmistaa siitä uusiomuovikuituja, -hiutaleita ja -granulaatteja Plastikokierrätysyksikössään, kertoo Plastikon **Samet Sert**.

Cevrepet puolestaan ostaa jätemuovia muun muassa Iso-Britanniasta ja Tanskasta. Laitoksen vuosikapasiteetti on 84 000 tonnia PET:iä. Yritys on vastikään laajentanut tuotevalikoimaansa ja valmistaa nyt myös PP- ja HDPE-hiutaleita.

”Kierrätys-PET-muovin hinta on laskenut Euroopassa, koska öljyn halventuminen on vaikuttanut myös neitseellisen PET:in hintaan”, kertovat **Orcun Özvez** ja **Burak Sümerli** Cevrepetistä.

REW Istanbulin näytteilleasettaja- ja kävijämäärät ovat pysyneet tasaisina vuodesta toiseen. Nyt 11. kertaa pidetyssä näyttelyssä kävi yli 10 500 vierasta, hieman enemmän kuin edellisvuonna. Tänä vuonna tapahtuman kanssa kilpaili ensimmäistä kertaa aiemmin keväällä pidetty IFAT Eurasia.

”Ehkä kilpailevan tapahtuman tulo markkinoille on näkynyt siinä, että minusta täällä oli tänä vuonna vähemmän kansainvälisiä kävijöitä kuin muutama vuosi sitten. Nyt täällä vierailivat enimmäkseen turkkilaiset”, paalainlaitteita valmistavan Disanin myyntipäällikkö **Ali Aziz Gündogdu** arvelee. 92 prosenttia kävijöistä tulikin Turkista. Disan myy vuodessa satakunta paalainta. Sillä on myyntiverkosto 45 maassa. ■

▼ Meliksah Makina oli REW Istanbulissa jo kolmatta kertaa. Yrityksen laite kuorii sähköjohtoista muovin ja erottelee kuparin ja magneettiset metallit. Enver Sinik muisteli yrityksen myyneen yhden laitteen joskus Suomeenkin.

Paketo kierrättää kierrätä sinäkin Paketossa

Paketo Oy on teollisuuden käyttämien muovisten ja teräksisten pakkaus- ja kuljetusastioiden merkittävin kunnostaja ja kierrättäjä.

Toiminta tapahtuu valvotuissa ja ympäristöviran omaisten hyväksymissä puhdistus- ja kunnostuslinjoissa, joissa ympäristölle vaaralliset aineet erotellaan toimitettavaksi Ekokemin laitokseen hävitettäväksi.

- IBC-konttien pesu, kunnostus ja uudelleen käyttöön valmistaminen
- Schütz Ticket Service -järjestelmän suomalainen toimija (ks. lisää järjestelmästä www.schuetz.net/schuetz/ticket/)
- Uusien (IBC) POY-konttien myynti
- Uusien, kunnostettujen ja tarkastettujen 30–200 litran muovitynnyrien myynti
- Teräksisten ja alumiinisten IBC-konttien määräaikaistarkastukset, korjaukset ja huollot

PAKETO OY
Kisällintie 7, 04500 Kellokoski
09 2744 580, www.paketo.com

▲ Plastikokierrätys oli REW Istanbul -messuilla nyt ensimmäistä kertaa, kertoi Samet Sert.